

ПЕКО ЛАЛИЧИЋ

**ЗВЕЗДАМА
У
СУСРЕТ**

2014.

Пеко Лаличић

ЗВЕЗДАМА У СУСРЕТ

поезија за најмлађе

Издавачи:

ИП Терција Д.О.О. Бор и међународно удружење
књижевних и ликовних стваралаца „Стихом
говорим" Бијело Поље

За издавача:

Слободан Зоран Обрадовић

Рецензенти:

Милијан Деспотовић
Слободан Зоран Обрадовић

Лектор:

Драгана Николић

Корице:

Раде Јолић

Илустрације:

Душан Кртолица

Компјутерска обрада:

Иван Чорболоковић

Штампа:

Терција, Бор

Тираж: 500 примерака

ISBN

Мојим најмилијим:
Иви, Теи и Душану,
и свима који сањају да језде
до неке звезде
и знају да се поиграју,
дарујем ова звездана кола
да им најдража планета буде школа.

С р д а ч н о,
деда П е к о

ЗВЕЗДАМА У СУСРЕТ

КОРАКОМ ЉУБАВИ ДО ЗВЕЗДА

Чуо сам још као дете
да су све планете
биле једна ужарена лопта,
па кад је њено величанство експлодирало
све се разбежало:

Земља је сишла доле
и понела нас и школе,
остале планете су се расуле ко мрави
по небу
и мојој глави,
па неуморно корачам к њима
коракком љубави.

ЗВЕЗДАМА У СУСРЕТ

Звездама у сусрет
крочим.

Неко ме гледа у очи
и каже:
„Паучина си небеска
која се око Сунца окреће,
а да то и не зна”.

Изгледа, то не зна ни вода
која воденицу покреће
и у којој је Бог млинар,
а Земља воденични точак
за жито
које засветли
кад петли најаве
да Сунце силази
да с воденичарем попије пиће,
а после зна се –
пити се не сме
јер крај је песме.

МЕСЕЧЕВ ПУТ

Напокон
Месец
ка нама корача.

Чекамо га:
вино,
ја
и погача.

Нешто му се десило,
изгледа да је љут –
сигурно су му облаци
заклонили пут.

Или је на седмом небу пио
са Даницом,
па је скренуо
погрешном улицом.

Иначе, Месец
код мене
Путањом песме долази
и никада не промаши пут.

У ХОРОСКОПУ ПИШЕ

Не сањарим више,
звездама су ми испуњене ноћи,
у хороскопу пише:
Наклоњене су ми,
гледају ме у очи.

Знам да се крећу,
ал' Даница чека мене,
у хороскопу пише:
Наклоњене су ми
и гледају ме малене.

Кад би само нека знала
колико о њима маштам ја,
светлосни миг би дала,
успорила
и застала.

Још верујем
да ме негде нека чека,
у хороскопу пише:
Добра вест за мене
стиже издалека.

ПОЗИВ НА КОЛАЧЕ

Сјајне звезде небом језде,
а изнад мог солитера
застала је баш Венера.

Наумила нешто јесте,
нагнула се мало јаче,
зваћемо је на колаче.

Кад би хтела моја мама
да поприча са звездама,
Венера би сишла сама.

Можда је баш зато стала,
већ јој маше моја мама –
да подели радост с нама.

МОЈ САН

Процвали шљивици,
јоргован и звезде
кроз сан ми језде.

Нешто чудно причају птице,
чујем буру смеха
и глас девојчице.

То ме трже из сна,
једна ме звезда засени –
све око мене зарумени.

Сетих се да кажу и књиге
да деца углавном сањају лепо
и не баштине бриге,

па пустих да ми кроз сан језде
процвали шљивици,
јорговани
и звезде.

ОДУЗИМАЊЕ МЕСЕЦА

Од Месеца
одузимам месец.

И месец неста,
а Месец оста.

Заједно у следећи уђосмо месец,
а Месец срп поста.

Свици најавише пун Месец
и жетву смеха и песме,

а без тога се не сме дочекати зима,
када се месец од Месеца одузима.

ПУТ ДО ЗВЕЗДА

Из мојих снова
рекама бројки и слова
звезде језде.

У пролазу једна ми рече:
„Учити треба,
учењем су птице
стигле до неба”.

Схватих иако изгледа невероватно,
да се Путањом светом до звезда може
књигом, маштом и ракетом.

НЕВЕРОВАТНО

То невероватно је негде тамо,
тамо је мој прозор у свет,
плавога неба лице
и моје птице.

Тамо си и ти, непочитана звездо,
на којој и птице другачије дишу
док пишу причу о нама, мајушним звездама,
отежалим од лепоте.

То невероватно цветове космоса разлистава
и отвара наше споменаре
у којима у капи росе огледамо се
свесни да је она у нама, и звездама.

КРВОТОК СУНЦА

Крвотоком светлости
у мој сан
наврати Сунце,

лепотом мириса
оплођене земље
испуни ми срце.

Земља се у цвет преобрази
кад опази да небом песму
пронесоше птице
и да се усталасаше и неке
питоме реке.

Тад Сунце
мој сан претвори у јаву –
а крвотоком ми прође твоја слика,
као Сунце лепа
и велика.

НОЋАС САМ САЊАО

Ноћас сам сањао
да сам са Марса пао.

У мени се инат раскрвио,
свима сам рат објавио.

По земљи тешко ходам,
смета ми и вода.

Све надлећем високо,
на челу ми велико око.

Тешко ми је да будем сам,
хтео бих да се поиграм.

Људи ми на зечеве личе,
деца ми лепа као из приче.

С Марса сам зато и пао,
да бих се с децом поиграо.

ПОНЕКАД ПОЖЕЛИМ

Понекад пожелим
да на небу спим
и постељу делим
са звездама свим.

Понекад пожелим
да се са Сунцем надмећем
и лепоту да делим
с вама и с пролећем.

Понекад бих да ми сестра буде нека звезда,
и Месец брат да ми буде,
да се свет претвори у топла гнезда
за све биљке, животиње и људе.

РАДОСНИЦА

У сан сунцокрета завири Сунце,
поклони им срце.

Над гнездима Месец снови,
птицама крила дарива.

У песму се шевар унесе,
рода дете донесе.

Уместо плача биће песме,
уз жубор раздрагане чесме.

ЗВЕЗДАНА КОЛА

У звездана кола
као сватови језде
устрептале звезде.

У Сазвежђе падалица,
њих ће за звездани минут
одвести Млечни пут.

А у Великом колу
као пред школу,
врева и смех.

Верујем да ће к вама
Путањом птица
доћи јато звезда падалица.

Можда ће једном
Путањом дуге
доћи и оне друге.

Водио бих их у школу,
да као у Великом колу
играју за нас.

У СЛАВУ ЗВЕЗДА

У славу светлости и звезда,
песмом растерујем таме лик
свестан да је Сунце победник.

У славу љубави и лепоте,
у славу Сунца што живот рађа,
трајаће вечно песничка лађа.

А на њу можете увек сви
које води компас лепоте,
моја вам звезда гарантује животе.

У славу светлости,
до топлих људских гнезда
свакога води његова звезда.

БАЈКА О НЕБЕСКОЈ ЛЕПОТИЦИ

У ноћној шетњи
изнад омање шумице,
разговарају две звездице:

„Чуј малена,
тачно је оно што ми рече
пре неко вече.
Лично сам се уверила
да је лепша од смиља
Месечева миљеница Биља”.

„Кажем ти, није то ништа,
ти би просто занемела
како изгледа Сатурнова Лела.
Збуњују њене златне косе,
чаробно бео тен и румено лице
и усне као бомбонице.
Као сафири плаве јој се очи,
груди јој надимају немирне птице
кад мирисима оглашавају жеље лепотице.
Грациозна је као земаљска антилопа,
Сатурна је залудела до смрти
па га око малога прста врти.

А Сатурн је као бајка леп,
 свима је добро знан
и међу звездама признати лепотан.
Залуђен често путању промаши
 или се око своје осе врти,
 а понекад га Лела води
 до Језера смрти.
Тек тамо је разумна и нежна,
из прикрајка гледала сам ја –
воли га за два века, земаљска".

ЧАРОБНА БАЈКА

Ветар и ја, ко друга два
шетамо кроз ноћ.
Кад у један час испред нас
истрча задихан пас:

„Чујте, нешто радити треба,
звезде су ноћас сишле са неба
и заузеле све булеваре,

а у улицама остале су
отерале старце, децу
и мајушне птице”.

То уозбиљи моје лице,
па рекох ветру:
„Немогуће
да су звезде напустиле куће
и на улице отерале и птице”.

Забринут ветар се усталаса,
па из свег гласа дозво Даницу,
најлепшу звездицу,
па јој овако рече:

„Добро Данице, моја миљенице,
каква је то фрка
да се усред ноћи
не може кроз град проћи
и да је и стар и млад морао на улице?"

Устрепта збуњена Даница,
паде јој румен с лица
па рече:

„Видећете за који час
да је мој пас
у заблуди био,

цео небески свет се преселио
у госте вама,
друговаћете са звездама,

а за дан-два
долазим и ја,
носим вам сва блага небеска.

Спремите музику и цвеће,
играћемо два века свемирска
све звезде,
птице,
ви
и ја".

И стварно тако и би,
играсмо сви –
а булеварима су текли колачи,
торте и кока-кола,
а школа и старачки дом
постадоше центар света
око кога се врти
цела планета.

ОНА ЈЕ КАО СУНЦЕ

СУНЧИЦА ЈЕ КАО СУНЦЕ

Сунце се у води огледа,
Сунчица се игра лутком,
а ја кликерима и белутком.

Њена хаљина је од цвећа,
у коси јој машиница црвена,
па изгледа већа и медена.

Хтедох да јој кажем да је лепа,
хтедох белутак да јој дам,
ал' ме беше срам.

Смислићу већ нешто,
да ми срце не цепа –
та Сунчица као Сунце лепа.

УСРЕД ДАНА

Усред бела дана,
огласи Ана
да ме воли.

Усред ноћи
најави
да ће доћи.

Чекасмо је
дана два,
Сунце и ја.

Од чекања све ме боли,
веровах да ме воли,
али Ана воли Милована.

Кад схватих да Ана лаже,
усред бела дана
пољуби ме Снежана.

ВИДЕХ ТО СЈАЈНО ЛИЦЕ

Загледах се у Месец,
и своје видех лице –
теби се смеши, девојчице.

Други пут уместо свог,
угледах твоје лице,
мени се смеши, девојчице.

Од тада често гледам небо,
не бих ли те видео саму
како крчиш мој пут кроз таму.

И видех то сјајно лице,
од радости ми пођоше сузе –
и ти ме за руку узе.

ОБЕ ВАС ВОЛИМ

Ти ниси оно што си била,
у звезду си се претворила.

Више не могу да одолим,
јер не знам кога волим.

Мораћу да питам птице
за твоје право лице.

Волео бих да си она што си била,
јер таква си ми мила.

Не чуди се што молим,
хоћу одвојено да вас волим.

СВЕ ЈЕ У СЕНЦИ СУНЦА

Све је у сенци Сунца:
буђење,
отицање воде
и откуцаји срца.

Све је у сенци Сунца.
Оно све тајне зна,
осећа шта сновијају наша срца
и зашто те волим ја.

Све је у сенци Сунца.
У њој смо ти и ја,
ја – твој Пеко,
ти – моја Сунчица.

СУНЦУ У ПОХОДЕ

Осећам да ме неко гледа
с Путање нежних погледа

и да ме неко чека
на Путањи дугога века.

Осећам да ме маме висине
и да сам крадљивац месечине.

Осећам да си ми најмилија
и да ми биваш амајлија.

Зато те чекам на Путањи нежних погледа,
да у походе Сунцу пођемо преко реда.

ИМЕНОВАЊЕ

Именујем себе за ноћну птицу
која се оглашава у зору
на твоје прозору.

Именујем тебе у чаробницу,
да ми као кроз сан
сунцем закорачиш у дан.

У доба повратка птица
будућност именујем
и у загрљају те снујем.

ВОЛЕО САМ ЈЕДНУ ДУЊУ

Да ли да вам причам или да вам пишем,
волео сам једну Дуњу
од дуња више.

Заједно смо хранили птице,
заједно ишли у школу
и брали љубичице.

Без ње нисам могао ни трен,
спавао сам с њеном сликом
и до ушију био заљубљен.

После ме дуго јео јад,
јер све наопако пође –
Дуња оде у други град.

Дуго сам сањао њено лице,
сам ишао у школу
и узалуд брао љубичице.

ЗАВОЛЕО САМ И БЕЛЕ РАДЕ

Много сам тога знао,
волео сам бомбоне и чоколаду,
али нисам знао да волим Раду.

Откако са излета дођосмо,
могу без бомбона и чоколаде,
ал' никако без Раде.

Због ње сам заволео и цвеће,
посебно беле раде,
и могу без жвака и чоколаде.

Лепа је као ливадско цвеће,
беља од беле раде
и слађа од сваке чоколаде.

И она воли цвеће,
и њој су се огадиле бомбоне шарене
јер и она од тада воли мене.

ВОЛЕО САМ И СВЕМИРКЕ

У мојој машти
од свега помало роди,
као у башти
по којој знатижеља ходи.

У њој има сунца,
смеха девојчица,
шарених бомбона
и мирисних љубичица.

У њој расту и Марсовци
и нека чудна бића слећу –
наоружана као ловци,
носе кацигу светлећу.

С једним сам се потукао,
било је ту и свемирске крви,
добро сам га претукао
пошто је свађу почео први .

Једном сам љубио Цецу Јупитерку,
замало да се истопим од жара,
налетео сам на Јупитерову кћерку
која кад воли, ватру ствара.

Волела ме и једна Вера,
тешко је описати њену лепоту,
кажу да јој је мајка Венера –
ништа лепше нисам видео у животу.

Чини ми се да ме и сада глава боли
од њене нежности и лепоте,
и на Марс бих ишао да ме опет воли,
јер љубав продужава животе.

Ето шта вам је машта, као да има два лица
замало и на Марс да пођем,
а чека ме Сунчица
да у биоскоп идемо, чим из школе дођем.

ПИТАЛИЦЕ

ИМА ЛИ МЕСЕЦ МОРЕ?

Питам се
од сумрака до зоре,
има ли Месец море?

Да ли се оно као Јадран плави,
да ли и тамо деца
сличне ствари мотају по глави?

Рекоше ми да се не мучим ја,
људи су тамо били,
то Американац Армстронг зна.

Сада ме од сумрака до зоре
муче друге море,
како стићи до тог Армстронга?

ЗАР ЈЕ И ЗЕМЉА ПЛАНЕТА?

Ко би рекао да је и Земља планета
и да се око Сунца окреће,
кад се не померају куће ни дрвеће.

Ко би рекао да је и она небеско тело,
да је и ужарена била
и да се у облик лопте претворила.

Да ли је стварно Земља тамно небеско тело,
ко би рекао да је толико велика
кад јој у атлас стане слика?

Зар је стварно Земља планета,
зашто је онда доле
и зашто су доле обданишта и школе?

ЧЕМУ СЛУЖЕ ЗВЕЗДЕ?

Да ли се звезде друже,
имају ли школе,
чему стварно служе
и да ли се као ми воле?

Да ли су горе само да би сјале,
имају ли и оне косу,
колико воле нас мале,
држе ли понекад прст у носу?

Јесу ли међусобно род ,
ко им је отац, а ко мати ,
шта је њима свод? –
волео бих знати.

Мораћу да узмем књигу,
до спознаје морам доћи сам,
хоћу да скинем и ту бригу
и праву истину да знам.

ШТА СУ ТО МЕТЕОРИ?

Ноћас ми обасјаше лице
звезде падалице .

Изазваше неко чудно стање
и моје питање:

„Шта се то догађа сада
и зашто звезда уопште пада?"

Нешто се око мене заори,
огласише се метеори:

„Ми смо комади ванземаљског порекла,
зар вам није Даница рекла?"

А кад на Земљу паднемо,
ми се метеорити зовемо.

Не чуди се, дете,
делови смо распале комете,

а пошто смо чудни спој,
леп смо метеорски рој".

КАКО ДА СЕ ОСЛОБОДИМ ЗЕМЉИНЕ ТЕЖЕ?

Хтео бих да скокнем до неких планета,
али ми Земљина тежа смета.

Чим се отргнем и пођем горе,
она ме вуче доле.

Мораћу некако да се ослободим ње
макар у помоћ позвао звезде све.

Знам да је вратити се теже,
јер лебдимо ослобођени Земљине теже.

Да није шала Земљина тежа,
зна и моја звезда Снежа.

Верујем да Снежа зна
како да се на Земљу вратим ја.

Зато ће кад ме ослободи Земљина тежа,
до непознатих планета водити ме Снежа.

КАКО СВЕМИРЦИМА ИЗГЛЕДАМО?

Немојте да вас чуди
што нас понекад притиска
свемирских људи
бесконачна искра.

Моја духовна моћ
говори да ће нам доћ' .
Чекаћемо их на Земљи
ја и моја друга два.

Они ће препознати мој лик
и доћи да заједно видимо све:
њихов космички облик
и ствари прошле и будуће.

Рећи ће нам како се преко реда
Земља Сунцу исповеда
и да ли им ја
изгледам као звезда мајушна.
И да ли им ми
изгледамо као нама Марсовци?

ДА ЛИ НЕКУД ПРИВРЕМЕНО ИДЕМО?

Стално ми се кроз главу врти
шта бива с нама после смрти?

Да ли се душа одваја од тела
или нестаје личност цела?

И зашто тако и углавном немо
на други свет идемо?

Убеђен сам да Бог није био луд
и стварао нас узалуд.

Верујем да некуд привремено идемо
и да заувек не нестајемо.

Зато остављам своју слику
да ме препознате у неком будућем лику.

ШТА ЈЕ РОСА?

Једном кад сам ишла боса,
ноге ми накваси роса.

Једном кад су ми нестала огледала
у роси сам се огледала.

И тада и кад идох боса
питах се шта је, у ствари, роса.

Кад чух да је то кондезована водена пара,
схватих да није шала.

Ко би рекао да је роса то,
кад се у њој огледа и Сунце велико.

Не знам шта оно мисли кад идем боса
и када ми ноге кваси роса,
али знам да ме лепотом очара
та кондезована водена пара.

КО СМО, У СТВАРИ, МИ?

Ко смо, у ствари, ми
кад из семена у људе израстамо
и кад нас радо чекају
и у паклу и у рају?

Ко смо, у ствари, ми?
Ко смо и зашто смо овде,
кад прах бивамо
и душа нам се у новом лику вије
изнад прошле или будуће капије?

Ко смо, у ствари, ми,
кад нас сутра неће бити,
кад ће се заборавити све
наше радости и лепоте? –
реци ми, звездо, бар ти.

КО САМ ЈА?

Ко сам, у ствари, ја,
кад обожавам звезде –
можда то цвеће зна
ил' птице што плаветнилом језде?

Ко сам, у ствари, ја,
кад се у песмама скривам –
требало би дугокоса Ива да зна
јер под њом често снимам?

Ко сам, у ствари, ја,
кад волим разне теореме
и када свако зна
да те волим без дилеме?

Ко сам, у ствари, ја
знаш добро, плавокоса,
то и твоја мама зна
и јутарња роса.

Изгледа да сви знате
да сам неуморни сањалица,
из очију ми то читате
ил' можда са насмејаног лица.

МОЈИ ЉУБИМЦИ

ЧАС ОДМОРА

– Мом пекинезеру Шелету

Привлаче ме остакљене
велике очи
са ћошка зграде
уз коју уморан
и мален
у ноћној сенци
златним репићем маше
покорност да искаже,
да ме дозове да предахнемо
пре пењања на други спрат
и скока у наручје
своје миљенице
и игре са коском
остављеном за после.

КЉУЦАЊЕ ПЕСМЕ

– Папагају Миши

Док пишем,
неуморно слова кљуца.

Он гладан
а песма расте.

Та птица мала,
плаво-црна и бела
на њу се унереди.

Оста осмех,
псовка
и цвркут.

Ја добих песму,
он текст за понављање.

Кљуцање се исплатило.

МОЈА МАЦА

Мишеве лови и једе
од понедељка до среде,
а од среде зна се,
преде и умива се.

А кад дође недеља,
пуна јој кудеља,
па кад је Душан за реп повуче
скочи и замјауче;

ухвати клупко и као чигра
са њим се укруг игра –
и опет све из почетка
без изузетка.

А изузетак прави зна се
кад с мишем поигра се.

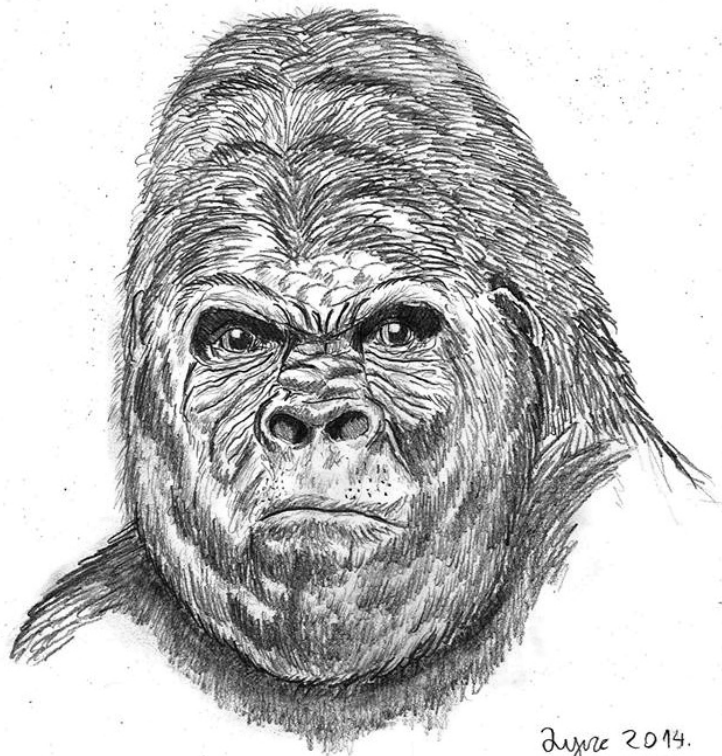
МОЈ ПАС

Мој пас дрема,
режи
и бележи
све што изустим,
и зна да волим шљивике,
реке
и неке секе.

Мој пас зна
колико су два и два
и да је неко као ја
могао измислити точак —
а од точка нема ништа веће,
око њега се свет окреће.

Зато мој пас режи
и бележи све
што изустим.

И ЈА САМ ИМАО САМИЈА

И ја сам имао Самија,
био је мајмун прави,
стално се лупао по глави.

Носио је машну и капу
и често пружао шапу
да му наместимо сат.

Облачио је шарене панталоне,
обожавао жене
и гумене бомбоне.

Скакао је од пода до стола,
јурио балоне
и волео кола.

Играо је шах,
банане је јео као луд,
коре су биле свуд.

Био је диван тај Сами,
волео сам га као дете –
ваљда ме ви разумете.

Сада је у зоолошком врту,
тамо збива шале
за моје другаре мале.

ТАКАВ МИ ЈЕ СВАКИ ДАН

Кад веселе на прозору угледам птице,
румен ми озари лице.

Ти мали свевидећи
чаврљањем ће ми све рећи.

И у моју собу малу али не тесну
унесу песму.

Кад се испричамо, мрвице хлеба им дам,
па и ја тихо запевам.

И тако сваки дан,
песма испуњава мој стан.

МОЈЕ ЈАРЕ

Једнога јутра стриц Заре
доведе козу и јаре.
Како су лепи само да знате,
пожелели бисте да их имате.

Јаре на челу има шару,
као да носи звезду малу.
Често се уз козу мази,
она га лиже и пази.

С њим се често поиграј ја
док нас коза посматра,
па због љубави постојеће
веома често замекеће.

Јаре је погледа па као чигра
настави са мном да се игра
и из љубави лизне ме често
скоро увек на исто место,
а ја њега пољубим у чеону шару,
у ону звездицу малу.

ИМАО САМ И ПОНИЈА

Увек сам имао пуно играчака,
биле су ту лоптице, аутићи и камиони,
разне коцкице и авиони.

Имао сам јагањце и једнога зеца,
играо сам фудбал стони
и сањао да ми у дворишту зањишти пони.

Жеља ми се испуни
у трећем разреду
када у дворишту са понијем угледах деду.

Волео сам га као Сунце,
био је то дугорепи риђан мали,
Јабучило смо га звали.

Умиљатог и мирног
јахао сам по цео дан,
био је прави лепотан.

Тимарио сам га пажљиво,
завидела су ми деца из улице,
за послушност је добијао бомбонице.

Запоставио сам све играчке,
занимао ме само пони,
а њега ја, шећер у коцкама и бомбони.

ВОЛЕО САМ И ШУМЕНКА

„Донела сам ти зеца”’,
тетка ми рече
у звездано вече.

„Ено га у торби,
свидеће се свима
с великим ушима”.

Извадих га из торбе,
а он снежно-бео
уздрхта цео.

Држао сам га у крилу,
мазио по репу
и давао му купус и шаргарепу.

Спавао је у корпи за веш,
понекад је јео и хлеб
и то реш.

Звали смо га Шуменко,
био је мудар зец,
волео је звезде и Месец.

Плашио се од свакога шума,
није се бојао мене,
ни моје секе малене.

А када се уплаши,
скокне ми у крило –
то дугоухо мало и мило.

Душан Кртолица

је једанаестогодишњи ученик петог разреда Осмогодишње школе „Лаза Костић” у Новом Београду.

Још као двогодишњак је почео да показује интересовање за цртање и изучавање природе и животињског света. Данас без грешке копира Дирера и из главе прецизно црта више хиљада праисторијских и данас постојећих животиња, све их поброји и о њима све каже.

До сада је самостално излагао у Београду, Новом Саду, Панчеву, Врању и Сурдулици, а имао је и низ наступа на неколико телевизија.

Жеља му је да постане зоолог и изучава непознате врсте животиња.

Живи на Новом Београду.

ПОРУКЕ

ДАЈЕ СЕ ДЕЦИ НА ЗНАЊЕ

Даје се деци на знање
да прво науче прво,
а друго и треће као веће
је следеће.

Онај ко неће,
нек' прво научи треће
јер прво и друго је дуго,
нарочито када се неће.

Ко реши да прво научи друго,
мораће учити прво
јер без њега се не може
из своје коже.

Прво се учи од маме,
друго од тате,
а треће и веће
од учитељице и бате.

Прво се учи прво,
а сто један и више срцем се пише
као треће и друго,
да траје дуго.

СРЕЋА ЈЕ

Из прве руке
злата вредна
порука једна:

Смејте се, децо,
до сто један и више,
тако се срећа пише.

И игром се пише срећа
и што је игре више
она је већа.

Смејте се, децо,
до сто један и више,
јер смех је срећа.

У ИМЕ ЛЕПОТЕ

У име Сунца
и звезда,
чувајмо гнезда.

У име песника и песме,
у име младости и лепоте,
чувајмо птичје животе.

Птице су весници радости
што се око планете свила,
птице су наша крила.

Зато у име лепоте,
чувајмо гнезда
и птичје животе.

НОЋАС БИХ

Оставите ме на миру,
хоћу да гледам Месец
и звезде што ми у срце увиру.

Оставите ме самог ове ноћи
да другујем са брезом
док ми у очи месечина точи.

Ноћас бих под ведрим небом да спим,
да се отворим за поветарац и мирисе
и љубав поклањам срцем свим.

Оставите ме на миру до јутра,
сву лепоту ноћи преточену у љубав
поклонићу вам сутра.

ПЕВАЈТЕ, ДА БИСМО МИ РАСЛИ

Певајте, одрасли,
да бисмо ми уз песму расли.

Нека смеха буде као кише,
да растемо брже и више.

Нека нестане мржње и рата,
да на сваком континенту имам брата.

Нека љубав покаже лице,
да свуда имам и сестрице.

Нека планета песма буде,
да у добре израстемо људе.

Смелије и јаче певајте одрасли,
да бисмо ми уз песму расли.

МОЈЕ РУКЕ

Моје су руке
извесне поруке.

Оне су живахне сенке
жеље моје неке,

и ево већ хрле
да вас загрле.

И мора да вам је јасно
да вас волим страсно –

што ће вам без муке
саопштити моје руке.

МОЈ РЕЦЕПТ

Ако здрав желиш бити,
у шумицу пођи и ти.

Пријатељску ти пружам руку,
поједимо по јабуку.

А после ће по чашу млека
донети нам моја сека.

Пријаће нам и добар сан,
напоран је био дан.

Пријаће нам и смех голи
а и да нас неко воли.

Добро је да и ми волимо,
јер и себи добро чинимо.

Све ово треба применити,
ако здрав желиш бити.

МАШТАЈТЕ, ДЕЦО!

Уверили сте се да је машта
родна башта
и да у њој лепо живе сви,
па зашто не бисте и ви?

Маштајте, драги малени,
о своме царству и царици жени,
нека се ваше баште шарене –
маштајте и ви, цурице, медене.

Маштајте, децо моја,
машта је пуна најлепших боја,
у њој се и ваш сан скрива –
у њему ваша срећа почива.

Нека ваша машта
буде најлепша башта,
а њу имају сви –
зашто не бисте и ви?!

БУДИТЕ ОНО ШТО ЖЕЛИТЕ

Чујте ме, децо,
попут ластва високо летите,
ал' будите оно што желите.

Попут цвећа
за радост служите,
ал' будите оно што желите.

Волите птица пој
и брезе вите,
ал' будите оно што желите.

Ослушните друге,
ал' питајте себе шта мислите
и будите оно што желите.

Послушајте савет мој:
С љубављу у живот крените
и будите оно што желите.

СРЕЋА НИЈЕ РЕКА

Шаљем ти још једну поруку:
Узми књигу у руку!

Ако за то немаш дар,
буди добар оџачар.

До среће, знај није лако –
оџачар до ње стиже, ал' полако.

Срећа није као река
и не отиче тако лако,
насмејане увек чека.

С књигом или без ње,
не журите већ полако –
срећа чека смирене.

Срећа није као река,
не отиче тако лако,
насмејане увек чека.

СНАГА СНОВА И ИНТЕЛЕКТА (Пеко Лаличић: „Звездама у сусрет“)

Од давнина поезија и прича казују емотивна стања људи, њихове мисли и осећања. Сваки сусрет са књигом једно је сазнање више у нечем или откривање оног што је у нама усправно. Књига има и своје јунаке на чију страну се читалац ставља с вером да им може помоћи, уствари он тако улази у неке тајне или једноставно прихвата игру. Ипак, треба знати да тек у школи књизи прилазимо уз педагошке поуке које ће нас пратити сав живот.

„При првим корацима којим се улази у школу човек отвара и једна врата што воде у свет лепоте, свет у коме може да се задовољи радозналост, у коме може да се машта и игра. Ту су чудесни људи, живот, предели и појаве који привлаче да их одгонетамо и да са њима другујемо. Долази до израза људска особина – да што се више зна све се више жели да се зна. Тај улаз у широко поље је књига а тај занимљиви свет се налази у њој“.¹

Писци су школи и ђацима даривали много песама и прича. И песник Пеко Лаличић² из Мајданпека своју нову књигу песама за најмлађе „Звездама у сусрет“ посветио је „најмилијим (...) да им најдража планета буде школа“. Одрасли, по правилу, жале одлазак са те „планете“, са тог чудесног простора, зато се и рађају песници који тај одлазак не прихватају. Они би да вечно остану, неки и успевају, у свету малих људи где до изражаја долази снага снова и интелекта.

Одатле се најлакше одлази „Звездама у сусрет“ где је кренуо и Пеко Лаличић водећи за руку потомке и сву децу која истим путем иду „коракком љубави“ („Коракком

љубави до звезда"). Овај помало лунарни циклус песама (луна је мотив певања) исписан је са пуно маште, дијалога са звездама и Сунцем: „Из мојих снова/ рекама бројки и снова/ звезде језде". Пратећи Месечев пут, песник је престао да гледа у небо, он је загледан у белину хартије на коју наноси стихове њему посвећене, а Месец к'о Месец, он.

Ка нама корача.

Чекамо га:

вино

ја

и погача.

Ова симболика обичајног, лепо смештена у стихове, има поуку, лепу слику коју деца могу прихватити уз додатак игре, хумора и маште, а наша машта путује *крвотоком сунца*, укрца се „у звездана кола" и тако песник држи мали час из звездане природе. Оно што можемо из ових песама научити јесте љубав према светлости, према доброти, потреба за одбацивање зла и мрака. Све је Лаличић исписао „у славу светлости", верујући сасвим, да свакога води његова звезда а ту звезду треба пронаћи у нама самима. Онда ће нам она казивати „чаробне бајке" и овог песника, посебно ону о „небеској лепотици" што наличи на оне наше из времена када смо јој на ђачком лексикону исписивали: „Ти си моја звезда Даница".

И „Она је као сунце" (други циклус), а то поређење је крајњи домет узвишености и лепог, оданог и драгог. Она се може звати Сунчица или Ана, али је каткад

назовемо само – Она. Њој је песник посветио можда најлепшу песму у овој књизи, он је, уствари, њу „чуо“ од неког ко је исто толико заљубљен у кликере и белутке:

*Сунце се у води огледа,
Сунчица се игра лутком,
а ја кликерима и белутком.*

.....
*Смислићу већ нешто,
да ми срце не цепа –
та Сунчица као Сунце лепа.*

Љубав је овде емотивни и уметнички доживљај. Сва њена именована су из адолесцентске емоције прешла у зрелу поетику, на чијој се стилској равни осликава апологија оног што се памти. То је пламтећи оквир неког дневника у коме је негде у углу остало записано и ово: „Дуго сам сањао њено лице/ сам ишао у школу/ и узалуд брао љубичице“. Цвеће је једна од отисака емоције, па Лаличић у своју поезију поред љубичица, уводи и беле раде, (красуљак, крсница, бехар) егзотичан, етеричан и медоносан цвет чије особине пореди са љупкошћу девојчице Раде. А љубави нема краја признао је: „Волео сам и свемирке“, али ипак се вратио Сунчици.

„Питалице“ су нови циклус у коме је знатижеља *оденута* стихом потражила одговоре на многа питања. Деца воле овакве форме и овај ће циклус привући пажњу на посебан начин јер се песник користио чињеницама које у завршници имају поруку која уз дозу хумора и риме, постаје пријемчива за ухо младог реципијента. Овде се песник као зналац народних умотворина за децу, када је у питању форма, забавио темама из астрологије,

географије, људског пута али и неких појава у природи. Необично је питање како се ослободити земљине теже, више због разлога а они су: „Хтео бих да скокнем до неких планета, / али ми Земљина тежа смета". Тај проблем немају песникови свемирци, али остала је тајна како ми њима изгледамо.

Циклус „Моји љубимци" има оне Тешићеве³ љубави према завичају и животињама, многолике и тајанствене. Лаличић, било да за тему има пса, јаре, коњића или зеку, истиче стопљеност с природом, ипак свакоме тачно одређује своје место али не одустаје од бајковите комуникације.

Завршни циклус „Поруке" испеван је у име среће, лепоте и стиска руке. Он је, на неки начин сажетак књиге „Звездама у сусрет", када дете из маште схвата да ће нас (по Змају) само песма одржати, зато: „Певајте, одрасли, да бисмо ми уз песму расли". Лаличић је уз посредовање дара и слуха, створио занимљиву књигу која је у сведености риме и слике естетски уклопљена а песме су реторички звучне да се лако памте.

У Пожеги,

6. фебруара 2014.

Милијан Деспотовић

1) др. Слободан Ж. Марковић: „Сусрет са школом и књигом", из предговора књизи „Ђаку прваку", Културно-просветна заједница Србије, Београд, 1973, стр. 4.

2) Пеко Лаличић (Гусиње, 1944) живи у Мајданпеку, пише савремену, хаику и поезију за децу, прозу, афоризме и приказе књига. Објавио девет књига.

3) Момчило Тешић, Гламоч, код Пожеге, 1911 – 1982).

СНИВАЈТЕ, ЛЕТИТЕ У СУСРЕТ ЗВИЈЕЗДАМА

Рукопис књиге *Звездама у сусрет* Пека Лаличића, који држим у рукама, отвара поетски интергалактички свијет дјечијег свемира, која описујући чаролије којима смо додирнути: љубав, пријатељство, игру, учење и знање, велича живот и све вриједно у њему кроз поетску рапсодију саткану од пјесама које је аутор разврстао у пет циклуса.

Негдје сам давно прочитао да је „књига најбољи друг”. Најбољег друга можете да питате за све, да заједно одгонетате неке тајне и да научите нешто што нијесте знали... Да вам буде лакше кад схватите и да је најбољи друг прије свега дијете. Некад вриједи и угледати се на оно што најбољи друг ради – тежи звијездама, нахранио би гладне, сачувао шуме, планету, пажљив је брат, чува и пази љубимце... Постаје херој.

Због свега тога није свеједно кога ћете изабрати за најбољег друга, па ни кад бирате књигу. А ово је књига која има све особине које треба да има најбољи друг, јер у Лаличићевим стиховима се успостављају такве скале вриједности које издижу знање, личност и креативност на ниво изнад других особина. Он то чини кроз циклусе: *Звездама у сусрет*, *Она је као Сунце*, *Питалице*, *Моји љубимци*, *Поруке*, у којима је мотивски наговјестио куда ће да нас одведе својим пјесмама, наглашавајући оно најбитније што дјетињство чини најљепшим добом и оно најважније за здраво одрастање.

Дјетињство је богатство, оно је извор свих ријека. У њему су скривене све наше тајне.

У првом циклусу Лаличић пјева или боље рећи учи како од дјетета постају људи горостаси – који су раме уз раме са звијездама: пркосни, поносни, наоружани знањем и врлинама. Објашњава како досећи висине маштом докучиве и сновима постављене – стремићи небу, такмичећи се са собом, поредећи се са звијездама, тежећи да небеској чистоти усмере трасу својих путовања. Овај циклус говори о оном најважнијем за одрастање у човјека, о унутрашњим вриједностима које ће нас одредити...

Љубав је она алхемија која свему даје драж од најмлађих дана, зато она у Лаличићевој књизи има интерпланетарне и интергалактичке карактеристике. Распјева-но и разиграно од земље до свемира одлијеже циклус *Она је као Сунце*, пун њежних надимака, поређења, топлих мириса, поклоњеног цвијећа до насмијаног Сунца којег има и у сну сунцокрета. Лаличић бајковито пише овај циклус да би потврдио да није довољна пјесма да опише љубав без које ништа не би имало смисао.

Након трагања за смислом и испуњења љубављу душа вапи за одговорима, тако да се као природан појављује циклус *Питалице* гдје аутор одговара на најчешћа питања која поставља дјетињство. А дјетињство зна да поставља питања која су у исто вријеме и природно наивна, али и комплексна, па се одговори не налазе само међу корицама уџбеника него да би се дошло до њих потребни су и ватра сањара, знатижеља морепловаца, храброст космонаута. Свега тога има у овом циклусу – од могућег до немогућег, од стварног до нестварног, али се мора признати не и неодговореног.

Циклус *Моји љубимци* не само да описује љубимце него говори и о много чему другом. Говори и

примјером учи како увијек има неко ко зависи од нас, наше пажње и љубави: и кад смо најмањи, и кад смо као грудвице живота или мало већи – оно кад нам мутира глас, постоји неко ко не може без нас као што ни ми не можемо без њих. Пернати, длакави, мали, велики, ружни, лијепи, цвркутави, лајави, али нама важни јер их волимо и због којих нам и завиде.

И већ поменух да од најбољег друга очекујемо и поуке, а ова књига у посљедњем циклусу има много тога што би требало послушати да би се расло здраво и радосно, да би били јаки и вриједни, да би се досањали снови... Раме уз раме, руку под руку са звијездама... Јер ништа није недостижно и ништа није немогуће.

Ово је, дакле, књига којом Пеко Лаличић позива своје малене миљенике да заједно крену на пут одрастања у сусрет звијездама и новим сазнањима кроз ово пјесничко остварење распјеваног и разиграног стиха. Стиха који посут звјезданом прашином дјетињства радосно звони јер је сав од свјетла, љубави и среће. Стиха који је чедан, понекад бунтован и пркосан, али и доминантно насмијан, који је стилски умивен и који је допловио низ слапове ријеке живота пјесника – оствареног човјека који је и син, и отац и дјед, и зна гдје станују праве вриједности – гдје живи љепота. Зато су ово пјесме за будуће, јер су од осмјеха, сунца, неба, птица и звијезда; јер су пјесме љубави и пјесме чаролије којима се откривају тајне очима скривене, маштом докучиве.

Зато је ово и књига сва од необичног, земаљског и свемирског, алхемичарски измијешаног, да намеће пита-

ња, буди знатижељу, тражи и даје одговоре и бива смјероказ на путу одрастања, јер љубављу снажи и води у живот.

У Бијелом Пољу,
30. јануара 2014.

Слободан Зоран Обрадовић

О ПИСЦУ

Пеко Лаличић, рођен је у црногорској вароши Гусиње, 29. септембра 1944. године.

Мастер је менаџмента, дипломирани политиколог, управни правник и геометар.

Пише савремену, хаику и поезију за децу, прозу, афоризме, рецензије и приказе књига. Заступљен је у бројним књижевним листовима и часописима, штампаним и електронским медијима, антологијама, зборницима, заједничким књигама и алманасима.

Објавио је следеће књиге:

- *Alinescând din vis (Исклизавање из сна) – поезија* (на румунском), 1993;

- *Мирис сенки свуда – поезија*, 1995;

- *Запис о лепоти – поезија*, 1995;

- *Распевани азбучник – поезија за најмлађе*, 1999;

- *Вртоглавице ума – афоризми*, 2007;

- *Бели лавиринт – роман*, 2010;

- *Крива огледала – афоризми*, 2011;

- *Изговарам себе – поезија*, 2012. и

- *Сунце у откопу – поезија*, 2012.

Стваралаштво му је превођено на енглески, руски, румунски, бугарски, македонски и словеначки језик.

Члан је Удружења књижевника Србије.

Живи и ствара у Мајданпеку.

САДРЖАЈ

ЗВЕЗДАМА У СУСПРЕТ

- Кораком љубави до звезда, 7
- Звездама у сусрет, 8
- Месечев пут, 9
- У хороскопу пише, 10
- Позив на колаче, 11
- Мој сан, 12
- Одузимање месеца, 13
- Пут до звезда, 14
- Невероватно, 15
- Крвоток Сунца, 16
- Ноћас сам сањао, 17
- Понекад пожелим, 18
- Радосница, 19
- Звездана кола, 20
- У славу звезда, 21
- Бајка о небеској лепотици, 22
- Чаробна бајка, 24

ОНА ЈЕ КАО СУНЦЕ

- Сунчица је као Сунце, 29
- Усред дана, 30
- Видех то сјајно лице, 31
- Обе вас волим, 32
- Све је у сенци Сунца, 33
- Сунцу у походе, 34
- Именовање, 35
- Волео сам једну Дуњу, 36

- Заволео сам и беле раде, 37
- Волео сам и свемирке, 38

ПИТАЛИЦЕ

- Има ли Месец море?, 43
- Зар је и Земља планета?, 44
- Чему служе звезде?, 45
- Шта су то метеори?, 46
- Како да се ослободим земљине теже?, 47
- Како свемирцима изгледамо?, 48
- Да ли негде привремено идемо?, 49
- Шта је роса?, 50
- Ко смо, у ствари, ми?, 51
- Ко сам ја?, 52

МОЈИ ЉУБИМЦИ

- Час одмора, 55
- Кљуцање песме, 56
- Моја маца, 57
- Мој пас, 58
- И ја сам имао Самија, 59
- Такав ми је сваки дан, 61
- Моје јаре, 62
- Имао сам и понија, 63
- Волео сам и Шуменка, 64

ПОРУКЕ

- Даје се деци на знање, 69
- Срећа је, 70
- У име лепоте, 71
- Ноћас бих, 72

- Певајте, да бисмо ми расли, 73
- Моје руке, 74
- Мој рецепт, 75
- Маштајте децо, 76
- Будите оно што желите, 77
- Срећа није река, 78

ПОГОВОРИ, 79

ПОДАЦИ О ПИСЦУ, 87

САДРЖАЈ, 89

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1
821.163.41.09-1 Лаличић П.

ЛАЛИЧИЋ, Пеко, 1944-
Звездама у сусрет : [поезија за најмлађе]
/ Пеко Лаличић ; [илустрације Душан
Кртолица]. - Бор : Терција ; Бијело Поље :
Међународно удружење књижевних и ликовних
стваралаца "Стихом говорим", 2014 (Бор :
Терција). - 93 стр. : илустр. ; 21 cm

Ауторова слика. - Тираж 500. - Стр. 79-82:
Снага снова и интелекта / Милијан Деспотовић.
- Стр. 85-88: Снимајте, летите у сусрет
звездама / Слободан Зоран Обрадовић. - О
писцу: стр. 89.

ISBN 978-86-87041-18-9 (Терција)

а) Лаличић, Пеко (1944-) - "Звездама у
сусрет"
COBISS.SR-ID 206843148